

DE

Vlaamische Post

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR VLAANDEREN

ABONNEMENTSPRIJS :

	BINNENLAND	NEDERLAND
3 maanden	Fr. 4.00	f. 3.50
6 "	" 7.50	f. 6.00
12 "	" 14.00	f. 10.00

BEHEER EN REDAKTIE :

GUINARDSTRAAT, 22

GENT

AANKONDIGINGEN :

	BINNENLAND	NEDERLAND
Van 1 tot 5 regels	Fr. 4.50	f. 0.75
Elke regel meer	" 0.50	f. 0.25

Groetere advertenties bij nadere overeenkomst.

DE VLAAMSCHE POST
verschijnt 7 maal p. week
op 8 bladzijden.

INHOUD. — Blad A. — De Oorlog : Algemeen Overzicht. — Telegrammen. — Voor 100 jaar. — Kleine Kronijk. — Economisch en financieel nieuws.

Blad B. — Parijs sinds 't uitbreken van den Oorlog. — Buitenland. — Brief uit Holland. — Chocolade-Vaderlanders. — Gemengd Nieuws.

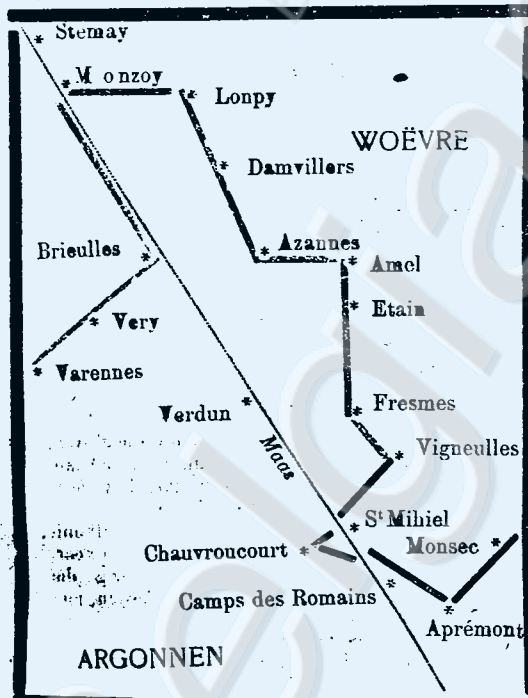
FEUILLETONS. Oorlogsdagboek van Stijn Streuvels. — De Dweper van Hall Caine.

DE OORLOG

Algemeen overzicht

25 Februari 1915.

De hevige aanvallen aan het Westelijk front hebben zich weer herhaald; van af Dixmude tot aan de Zwitsersche grens worden infanterie gevechten gemeld.

met die eigenaardigheid dat aan de twee uiteinden de Duitschers en in 't midden de Fransen aanvallen.

Ten Oosten van IJperen schijnt 't gevecht uiterst hevig geweest te zijn; dit blijkt veel meer uit de Fransen dan uit de Duitse mededeeling.

Inderdaad, de Duitschers verklaren een loopgraaf genomen en den tegenaanval afgeslagen te hebben.

De Fransen daarentegen zeggen dat de Duitschers ten Oosten van IJperen voor hun aanval zeer veel krachten hebben gebruikt, en dat na heftige beschieting, de vijand een bajonetaanval ondernam.

In Champagne trachten de Fransen door te breken op de lijn Perthes-les-Hurlus en Le Mesnil-les-Hurlus, dat is ten Noord-Westen van St. Ménehould.

Verder wordt er rond Verdun hardnekkig gekampt, en dit is wel van zeer groot belang.

Op bijgaande kaart kan men zien hoe eigenaardig en ingewikkeld de front om Verdun loopt. Vanuit Varennes en recht van uit Monsec loopt de front dan horizontaal verder.

In de Vogezes wordt er vooral gevochten op de lijn St. Dié-Markirch zonder bijzonder gevolg, terwijl een in 't Zuiden volgens de Fransen officieele berichten, de vijand een deel van den Reichackerkopf bezette. De strijd duurt er echter nog voort tusschen de vooruitgeschoven posten.

Wat nu het Oostelijk front betreft, verandering kwam er niet, meen ik, en 't best is af te wachten tot kalme, tijd, om de juiste stand der strijdkrachten te bepalen.

Telegrammen.

Officieele Berichten

Van het Oostelijke gevechtsterrain

WEENEN, 23 Februari. (Wolff.) Officieele mededeeling uit het groote hoofdkwartier :

Van het front in Russisch Polen en West Galicië zijn slechts artilleriegevechten en schermutselingen te melden. Op zich zelf staande aanvallen van den vijand zijn zonder moeite afgeslagen.

In de Karpathen ondernemen de Russen tal van aanvallen die op 't westelijk gedeelte van het front ook 's nachts voortduren. Zij zijn tot dusver alle onder groote verliezen voor den vijand afgeslagen.

Ten zuiden van den Dneestr ontwikkelen zich gevechten van grooten omvang. Een sterke vijandelijke troepenmacht is gisteren na langen strijd terruggeslagen. Wij hebben daarbij 2000 Russen gevangen genomen, vier kanonnen en veel oorlogstuig buitgemaakt.

Het in een Russisch communiqué onjuist genoemde aantal van 29000 krijgsgevangenen, door onze troepen tot voor eenige dagen sedert einde Januari gemaakt, is middelerwijl tot 64 officieren en 40806 man gestegen. Bovendien zijn 34 machinegeweren en negen stukken geschut buitgemaakt.

BERLIN, 22 Februari. (Wolff.) Officieel wordt heden uit het groote Duitse hoofdkwartier gemeld :

De vervolging van de Russen na den winterveldslag in Masuren is nu geëindigd.

Bij de zuivering van de bosschen ten N. W. van Grodno en bij de in de laatste dagen gemelde gevechten in het gebied van de Bobr en de Narew zijn tot nog toe een bevelvoerend generaal, twee divisie commandanten, vier andere generaals en ten naaste bij 40.000 man gevangen genomen, 75 kanonnen en een nog niet vastgesteld aantal machinegeweren met veel ander oorlogsmateriaal buitgemaakt.

De geheele buit uit den winterveldslag in Masuren stijgt daardoor tot op heden op 7 generaals, meer dan 100.000 man, meer dan 450 kanonnen en een hoeveelheid materiaal van allerlei aard met inbegrip van machinegeweren, die bij benadering nog niet te overzien is. Zware kanonnen en munitie werden door den vijand in vele gevallen begraven of in de meren geworpen. Zoo werden gisteren bij Lötzen in het Widminnermeer 3 zware kanonnen door ons opgegraven of uit het water gehaald.

Het 40^e Russische leger van generaal baron Sievers kan dus als welkom vernietigd beschouwd worden.

BERLIN, 22 Februari. (Wolff.) Officieele mededeeling uit het groote hoofdkwartier van heden :

Nieuwe gevechten beginnen bij Grodno en ten N. van Suchawola.

De gemelde gevechten ten N. W. van Ossowiec en Lomza, alsmede bij Przasnysz, gaan voort.

In Polen, ten Zuiden van den Weichsel, niets van belang.

ST-PETERSBURG, 21 Februari. (Reuter.) Mededeeling van den grooten generalen staf :

Nadat de Duitschers zich door een reeks van buitengewoon verwoede en hardnekkige aanvallen, hadden overtuigd van de onmogelijkheid om door onze linie op den inkeerveer van den Weichsel te breken, gingen zij eind Januari over tot de tenuitvoerlegging van een nieuw plan. De vijand had in het binnenland de formatie van verscheidene nieuwe korpsen voltooid en van zijn westelijke front bracht hij troepen over om ook deze tegen ons in het veld te brengen. Bij deze operatie trok de vijand weer partij van zijn zeer ontwikkeld net van spoorwegen.

Belangrijke strijdkrachten werden in Oost-Pruisen vooruitgeschoven, waarmede men ons 40^e leger trachtte te verslaan dat krachtig versterkte stellingen innam langs de Angerap en de Mazoerische meren. Om het welslagen van deze poging te verzekeren, brachten de Duitschers ook een gedeelte van hun troepen van het Bzura- en het Rawka front naar den rechteroever van den Weichsel. De samentrekking van Duitse troepen in Oost-Pruisen werd reeds op 4 Februari opgemerkt, doch de omvang kon eerst eenige dagen later vastgesteld worden.

Daar het bij gebrek aan spoorwegen onmogelijk was, om met den noodigen spoed op het front in Oost-Pruisen de onmisbare groepen bijeen te brengen, teneinde den drang van den vijand te kunnen weerstaan, besloten onze bevelhebbers het bovenvermelde leger uit Oost-Pruisen terug te trekken naar de grens en verder in de richting van de Njemen en de Bobr.

Bij deze beweging werd echter de rechtervleugel van het 40^e leger door een talrijke vijandelijke macht opgedrongen, bedreigd met omsingeling van die zijde en gedwongen tot een zeer snelle omtrekkende beweging in

de richting van Kowno. Door deze snelle beweging werd de flank van het volgende korps ontbloot, dat daardoor in een uiterst moeilijke positie kwam, waaraan slechts enkele afgescheiden afdeelingen wisten te ontkomen. Andere korpsen van het 10^e leger, die zonder ophouden met hardnekkigheid doorstreden, trokken langzaam terug in de hun aangegeven richtingen, daarbij dapper den aanvallenden vijand terugslaande, waarbij zij hem zware verliezen toebachten. De operaties werden zeer bemoeilijkt, aangezien de wegen diep onder de sneeuw lagen en dus onbestedbaar waren voor automobielen, zoodat de legertrainen vertraging hadden en dikwijls hun bestemming misten.

Langzaam, stap voor stap terugtrekkende, hielden onze korpsen, die den linkervleugel van het 10^e leger vormden, den vijand gedurende negen dagen tegen over een afstand, die anders binnen vier dagen wordt afgelegd.

Op den 19ⁿ Februari kwamen deze korpsen, terwijl zij terugtrokken op Augustowo, uit de gevechtssfeer en namen de hun aangewezen plaatsen in. Onderwijl ging het Duitse front voort zich te ontplooiën in de omstreken van Ossowiec, op de wegen van Lomza naar Jedwabno, ten noorden van Kaolizlo, en halverwege Plock en Plonsk. Op sommige plaatsen waren deze ge-echten zeer hardnekkig.

Op den rechteroever van den Weichsel zijn op de wegen naar Plock Oostenrijksche afdeelingen tusschen de Duitse troepen opgemerkt.

In Galicië ging de vijand op 19 en 20 Februari, na een zeer hevige voorbereidende beschieting, tot den aanval over. De gevechten tusschen Mezö Laborcz en de boven-San worden voortgezet en zijn nu eens van verdedigenden, dan weer van aanvallenden aard. Nieuwe aanvallen van de Duitschers tegen de hoogte van Kozioefka, in de omstreken van Nieuw-Rozanka, werden afgeslagen. In Zuid-Galicië hebben de Duitschers Stanislaw bezet.

Van het Westelijke gevechtsterrein.

BERLIJN, 22 Februari (Wolff). Officiële mededeeling uit het groote hoofdkwartier:

Ten Oosten van Yperen is gisteren weder een vijandelijke loopgraaf genomen.

Alle tegenaanvallen des vijands waren tevergeefs.

In Champagne heerscht betrekkelijke rust. Het aantal gevangenen, in de laatste dagen aldaar door ons gemaakt, is tot 15 officieren en meer dan 1000 man gestegen. De bloedige verliezen des vijands zijn buitengewoon groot gebleken.

In de streek ten Westen van Verdun viel de vijand gisteren en heden nacht zonder het minste succes aan.

In de Vogezes hebben wij de plaatsen Hohrod en Stossweiler na voorafgaanden strijd genomen.

Voor het overige geen nieuws van belang.

CALAIS, 23 Februari. (Reuter.) — Van ochtend om half vijf is een Zeppelin over de stad gevlogen en heeft drie bommen geworpen. Twee projectielen hebben huizen vernield en vijf inwoners gedood.

PARIS, 22 Februari. (Reuter.) — Officieel bericht van vanmiddag drie uur:

Tusschen Argonne en de Maas hebben wij aan den zoom van het bosch van Cheppy een vijandelijke loopgraaf genomen en onze stellingen uitgebreid.

Bij Eparges (ten Zuiden van Verdun) hebben wij terrein gewonnen. Op één punt zijn wij eenigszins teruggetrokken. De infanteriegevechten, waarin de vijand drie regimenten in het vuur heeft, zijn voortgezet.

Aan de Fecht (zijrivier van de Ill) hebben onze voorposten zich teruggetrokken op de verdedigingslinie die wij sterk bezet houden.

LONDEN, 21 Februari. (Reuter.) In Essex (ten N. v/d. mond v/d Theems) heeft men hedenavond tusschen 8 en 9 uur een vliegtuig voorbij hooren gaan. Een brandstichtende bom viel in een veld bij Bramtrie.

Een andere bom kwam neer in den tuin van een huis bij Colchester. Het huis werd licht beschadigd. De ruiten van de aangrenzende huizen sprongen. Niemand werd gewond.

De Oorlog ter Zee

22 Februari.

Tot dusverre staan er sinds 18 Februari op de lijst reeds 14 slachtoffers van mijnen, van Duitse oorlogsschepen of Duitse onderzeeërs: de « Dulwich » (Engelsch stoomschip), de « Ville de Lille » (Fransch stoomschip), de « Dinorah » (dito), de « Belridge » (Noorsch stoomschip), de « Semantha » (dito), de « Bjaeska » (dito), de Engelsche schepen « Wilfrid », « Hemisphere », « Highlandbrae », « Cambauk », « Potaro » en de Amerikaansche katoenboot « Evelyn », eveneens — vermoedelijk — een onbekende Engelsche kolonboot en een met 2000 Britsche soldaten militair bemand transportschip. Deze alle liggen op bodem van den Oceaan, en volgens geruchten zou ofwel één van de twee Duitse kruisers, die nog vrij op de zee rondzwerven — de « Karlsruhe » — ofwel één van de twee overgebleven Duitse hulpkruisers — de « Kronprinz Wilhelm » — de vernietiging van niet minder dan vijf dezer schepen voor zijn rekening hebben genomen. Een dezer schepen — de naam wordt niet genoemd — trachtte, zoo meldt een bericht uit Belfast — nog te ontsnappen, nadat de onderzeëer reeds twee schoten gelost had, doch de duikboot was haar te vlug af. De boot werd door een torpedo in den grond geboord. Een der opvarenden zeide tot den kapitein van den onderzeëer: « Ik had niet gedacht dat Gij U om een zoo kleine boot als de onze druk zou gemaakt hebben, waarop de kapitein antwoordde: « Dan hadt gij maar geen oorlog met Duitschland moeten voeren. »

BERLIJN, 22 Februari. (Wolff.) De Lokal-Anzeiger verneemt uit Kopenhagen dat de vrees voor de vaart op de Noordzee bij de Deensche zeelieden toeneemt. Gisteren lagen er 5 volgeladen stoomschepen in de haven, die niet naar Engeland konden vertrekken, daar de bemanningen weigerden te varen.

Schepen met levensmiddelen hebben in de havens van Aarhus, Aalborg en Frederikshafen dezelfde moeilijkheden ondervonden. Slechts enkele booten konden naar Engeland vertrekken, onder bewilling van hooge oorlogstoelag voor de bemanning.

BERLIJN, 22 Februari. (Wolff.) De Neue Hamburger Ztg. deelt mede, dat het z.g. Noorsche stoomschip Belridge, dat in 't Kanaal is gezonken, aan een Engelsche rederij toebehoort, die ook scheepskantoren bezit in Christiania. Haar schepen kunnen de Engelsche zoowel als de Noorsche vlag voeren.

BERLIJN, 22 Februari. (Wolff.) Het Italiaansche stoomschip Francesca, dat een lading van Lisbon naar Cardiff had, is niet van Napels kunnen vertrekken, daar de bemanning den dienst in de Engelsche kustwateren weigerde.

BERLIJN, 22 Februari. (Korrespondenz Norden.) Voor Gothenburg liggen op het oogenblik tien stoomschepen met bestemming naar Engeland, welke bemanning weigert uit te varen. Feitelijk is dus het verkeer tusschen Gothenburg en Engeland afgebroken. Voor Malmö ligt de Elisabeth. De rederij heeft de bemanning, die eveneens dienst weigerde, ontslagen.

Naar een bericht van den Lokal-Anzeiger uit Kopenhagen zijn daar gisteren de vertegenwoordigers der drie noorderlijke rijken bijeengekomen, om te beraadslagen over maatregelen, welke beoogen de scheepvaart in de Noordzee vol te houden. De Deensche minister van buitenlandsche zaken begroette hen met een rede. Heden worden de besprekingen voortgezet. Aan het slot der bijeenkomst zal een officieel rapport over de besprekingen worden gepubliceerd.

Volgens een bericht uit Stockholm verklaarde de minister van buitenlandsche zaken in antwoord op een vraag, dat op de conferentie te Kopenhagen ook zou gesproken worden over de vraag, of men de koopvaardij-schepen zou doen convoyeren.

PARIS 23 Februari. — De Petit Parisien ontvangt uit Cherbourg een beschrijving van een ooggetuige over 't in den grond boren van het Franche stoomschip « Ville de Lille » door een Duitse duikboot.

Het schip vervoerde voor rekening van den staat 1200 ton steen van Cherbourg naar Duinkerken. Behalve de bemanning waren 22 passagiers, o. w. twee vrouwen en een kind, aan boord. Den 17en dezer half-drie 's mid-dags bemerkten de opvarenden, acht mijlen ten noorden van Barfleur een duikboot, die op het schip aanhield. De kapitein gaf dadelijk bevel van koers te veranderen,

maar daar de Ville de Lille maar zeven knoop liep en de duikboot vijftien, kwam deze snel nader en seinde: « stilhouden of ik schiet ». Tevens zagen wij — gaat de ooggetuige voort — dat op het achterschip van den duikboot een matroos met de Duitse vlag stond te zwaaien. Onze kapitein gaf bevel te stoppen en toen de duikboot dichtbij was gekomen, riep de kapitein: « ik geef u tien minuten om uw schip te verlaten ». Wij zetten dadelijk de booten uit, waarin eerst de vrouwen en het kind en daarna de bemanning afdaalden. De kapitein bezeerde zich daarbij ernstig. Toen alles — ook levensmiddelen — in de booten was, gaf de Duitse bevelhebber ons order, naar land te roeien. De duikboot voer om de Ville de Lille heen, twee matrozen gingen aan boord, en legden bommen in de kajuit van den kapitein en het voorschip. Kort nadat zij het schip weer hadden verlaten hoorden wij twee ontploffingen. Ons schip barstte uit elkaar en zonk langzaam.

De duikboot stoomde toen onmiddellijk weg naar een ander schip dat uit Cherbourg kwam en onderzocht het op contrabande. Toen het bleek dat er geen aan boord was, werd het vrijgelaten.

Wij waren inmiddels met roeien nog niet veel opgeschoten en toen de Duitschers dat opmerkten, namen zij ons op sleeptouw. Onze gekwetsten kapitein namen zij aan boord, verbonden hem en gaven hem kousen en schoenen. Bovendien werden aan onze twee booten vier wollen dekens en levensmiddelen uitgereikt.

Het zinken van de « Ville de Lille » was natuurlijk van den vuurtoren van Barfleur opgemerkt en vandaar was de zeeprefektuur gewaarschuwd. Niettemin sleepte de duikboot ons koelbloedig verder en als er geen rook was gezien uit de richting van Cap Levi zou zij ons stellig let op 500 meters van Barfleur hebben gebracht. Nu echter liet zij ons schieten en verdween onder de oppervlakte.

Fransche torpedobooten kwamen snel nader, namen ons aan boord en onze booten op sleeptouw.

Kaukasus

PETERSBURG, 21 Februari. (Officieel.) De generale-staf van het leger in den Kaukasus meldt officieel:

In den loop van den dag hadden er kleine gevechten plaats tusschen de Russen en de Turken in de streek aan de overzijde van den Tschorokh.

Uit het Verre Oosten

De Vereenigde Staten en Japan

LONDEN, 22 Februari. (Reuter.) Naar aan de Times uit Washington wordt geseind, heerscht daar ernstige onstemming over de door Japan aan China gestelde eischen. Verscheidene bladen bevatten artikelen, waaruit verontwaardiging spreekt over het Japansche opportunisme. Naar verluidt heeft de regering een verzoek om opheldering gezonden aan kringen, die in staat zijn betrouwbare inlichtingen te verstrekken.

De Neutralen

ROME, 21 Februari. — De « Tribuna » maakt den lof van de groote ingetogenheid die de zitting der Kamer op 18 ll. kenmerkt. Het orgaan vraagt aan het publiek van kalm te blijven en van niet tot luidruchtige betoogingen over te gaan.

De « Corriere della Sera » schrijft omtrent de heropening van het Parlement, dat de kalmte die ze kenmerkte goeden indruk maakte, daar men weet dat de regering van oordeel is dat op het oogenblik 's lands onzijdigheid moet worden bewaard.

ROME 21 Februari. (Reuter.) Heden hadden in alle groote steden van Italië manifestaties, ten gunste van den oorlog plaats, georganiseerd door de nationalist, en tegen den oorlog, op touw gezet door de socialist.

Te Rome sprak in een theater Corradini voor een aanzienlijke menigte over Italië's neutraliteit en beweerde dat Italië spoedig in het conflict zou ingrijpen.

Terzelfdertijd hadden de socialist in het Volkhuys een vergadering, tegen den oorlog belegd. Tal van voorstanders van interventie waren echter aanwezig, die weldra de socialistische sprekers interrumpeerden, met het gevolg, dat een waar gevecht ontstond. Het tooneel werd bestormd, tafeltjes vlogen door de lucht en met wandelstokken werden in alle richtingen klappen uitgedeeld. De politie deed tenslotte de zaal ontruimen en de menigte verspreide zich in de aangrenzende straten, waar zij verder door de politie uiteengedreven werd.

Tal van manifestanten hadden verwondingen opgelopen. De manifestaties voor en tegen den oorlog, hadden in alle belangrijke steden van Italië, als Milaan, Turijn, Genua, Ancona, Catania, Perugia, hetzelfde verloop. De « interventionisten » manifesteerden op zulk een wijze, dat de politie tusschenbeide komen moest.

Parijs sinds 't uitbreken van den oorlog.

II

In de tweede helft van het dagboek van GEORGES OHNET (1), zien wij Parijs werkelijk bedreigd van ingesloten te worden door 't Duitse leger.

Ontroering en begrijpelijke vrees maakt zich meester van den Parijzenaar, want reeds had het nieuws der bezetting van de provincie Elzas door het Fransche leger hem hoop gegeven en vertrouwen, toen plots als een donderslag te Parijs wordt bekend gemaakt door een officieel bericht dat 't Duitse leger te St-Quentin was, vlak bij Parijs.

Alhoewel reeds geruchten over den aantocht van de Duitse troepen de ronde hadden gedaan en vele menschen tot vluchten hadden gebracht, kwam dit officiële nieuws de geesten der Parijzenaars gansch in de war brengen. Het nieuws maakte des te meer indruk, zegt Ohnet, omdat alle mededeelingen tot nog toe door de Fransche krijgsoverheid aan de pers medegedeeld slechts spraken van de bezetting van België. « Wat! In eens tot aan Somme? Maar dat was dan de overrompeling? En terzelfder tijd deed het gerucht van een onkeer in 't ministerie de ronde en dat dreef de ontroering ten top.

Zij die vreesden en beefden haastten zich van te verklaren dat de Duitschers in Parijs zouden binnen komen als in de boter ». Men vernam terzelfder tijd ten koste van welke voorwaarden Frankrijks hoofdstad door den overwinnaar zou worden gespaard.

Het was voor niets: Een milliard frank oorlogsbelastingen; het inleveren van zes honderd gijzelaars gekozen onder de politieke mannen: waarbij de voorzitter der Republiek, de voorzitters van Kamer en Senaat, de hoofden der groote banken, de bijzonderste artisten en letterkundigen, de magistraten en de belangrijkste advokaten. Daarenboven vijftig millioen per dag voor het onderhoud van het leger, en als vredesvoorwaarde de belofte, volkomen af te zien van een budget van oorlog of zeevaart. Eindelijk eene oorlogsgoedding van twintig milliard.

Deze onrustwekkende geruchten hadden een dubbel gevolg op de Parijsche gemoederen. De eenen pakken koffers en reiszakken en vluchten wat zij vluchten

(1) GEORGES OHNET: Journal d'un bourgeois de Paris pendant la guerre de 1914. Paris. Ollendorf, 1re fascicule.

IN OORLOGSTIJD UIT HET DAGBOEK VAN STYN STREUVELS

Die mannen voelen zich thuis en zijn vooral tevreden dat zij zich goed kunnen uitrusten en voor 'teerst, sedert drie maanden, zullen een bed hebben om in te slapen, — alhoewel het geen vollen nacht zal duren, want zij verklaren om 3 ure te moeten opstaan en om 4 te moeten vertrekken! Onder 't gesprek merk ik dat het uiterst voornamelijk en vooral sympathieke menschen zijn die ik voorhanden heb; bij geen enkele is er iets van de morgue of het verwaande dat het uitzicht van veel militaire overheden zoo onverdragelijk maakt. En is een kapitein, gemoedelijke man van rond de veertig, die fel gesteld, schijnt op gemakkelijken omgang en in niets brutaal is, — die zijne onderdanen behandelt als kameraden en met zijn fijn meisjesstemmetje en den glimlach die voortdurend in zijn baard speelt, geen indruk maakt dat men een man voorheeft, gewend bevelen te geven. De adjudant is het type van den modern-beschaafden Duitschen jongenheer. Groot, kloek, lang op de beenen, met uitgerokken hals op neerschietende schouders; glad geschoren kop en gelaat; tot in de puntjes verzorgd in alles wat zijn persoon betreft, met iets vrouwelijks in de voorzichtige beweging en gebaren, 't geen fel afsteekt bij zulk een stevig uitgegrosiden

konden, velen ervan gingen naar Bordeaux waarheen reeds de Voorzitter der Republiek, de Ministeries, Kamers, Senaat vertrokken waren; de anderen die bleven volgden met hoop en vertrouwen de verdedigingswerken die rond Parijs werden aangelegd.

Gedurende die woelige dagen had een derde der Parijsche bevolking de stad verlaten.

Ondertusschen naderen de Duitse troepen Parijs meer en meer: Noyon, Chauny, Compiègne, enz. hebben zij reeds bezet. Tot plots een lichtstraal het bedreefde hart der Franschen verblijden komt: De vijand is tot staan gebracht! Op 7 September gelukt het Fransche leger erin met behulp der Engelsche troepen de Duitschers achteruit te dringen. Ohnet is één geestdrift. Dadelijk heft hij een lofzang aan ter eere van « la Victoire » de « Overwinning met de gulden wicken, die sedert vier en veertig jaar onze vanden had verlaten, in Europa, en die nu hare onweerstaanbare vlucht hernam. » « Deze godin was ook destijds de beschermster van de legers der Monarchie, van die der Omwenteling en van het Keizerrijk. Zij wist dat Frankrijk alleen den degen trekt voor vrijheid en recht » enz., enz.

Wij hebben dit gedeelte van Ohnet's werk met bijna heilige aandacht gelezen. Wij voelden mede wat Frankrijk en Parijs meteen heeft moeten lijden en hoopen gedurende de dagen van 't overweldigend gevaar. En toen eindelijk de slag der Marne het Fransche volk herademen laat, verwachten wij, vanwege een vaderlander, al noemt hij zich zelf nog een « bourgeois », een kreet van werkelijk verheven en diep gevoel voor zijn volk. Ohnet gaf ons alleen wat oppervlakkige, gemakkelijke rhetoriek. Tot welke natie hij ook moge behooren het doet pijn een schrijver zoo te hooren spreken in omstandigheden van zulke onzeggelijke belangrijkheid en van zoo'n hoogten ernst.

Het einde van dit werkje van Georges Ohnet, beschrijft met levendigheid het gansche Marne-gevecht; tusschenin veroorlooft de schrijver zich nu en dan de generalen terecht te wijzen. Zoo verklaart Ohnet, zich steunend op de noodzakelijk-wenig betrouwbare berichten, dat de Duitse staf had hij — den raad van Ohnet opgevolgd — in veel minder tijd Frankrijk zou zijn binnen gedrongen en zonder moeite Parijs hebben bezet (bz. 94 en 95).

Dat deze romanschrijver als strateeg zoo lichtvaardig er op los redeneert deert ons niet; doch bemerkt hij zelf niet, hoe hij, door de mislukking der bezetting van Frankrijk door de Duitse legermacht toe te schrijven aan fouten door den Duitschen staf begaan, aan het Fransche leger zijne overwinning aan de

kerel! Zijn geluid ook is niet in overeenstemming met zijn postuur, — er ligt iets gemaakt vleijends in en hij spreekt fransch met de toppen zijner lippen. Ik merk nog zijne verbazing toen hij met zijn fransch geen weg kon bij het dienstmeisje — « Was spreken sie dann? » als zij geen Duitsch of geen Fransch verstaat, wil hij zeggen en hij scheen niet te weten dat er menschen zijn die niets dan Vlaamsch kennen.

Numer drie is een officier, jonge edelman, luchtige, losse kerel, met een wreed lichteek in de wang, — die naar aanstonds inlichtingen vraagt over jacht en wild en die denkt dat ik hem zoo even gauw ga vergezellen om hazen en fasanen te schieten! Op mijne verklaring dat ik zijne u noodiging beschouw als een valstrik om mij gevangen te nemen, met mijn geweer, schiet hij in een hartelijken lach en hij betreurt het oprecht dat de wapenen hier verboden zijn en ingeleverd.

Er zijn nog twee andere officieren en ook een « Oberarzt ». Die doktor vooral is een stille, ingekeerde kerel, waarmee men zich op den stond vertrouwd lijkt gevoelt, — een Hamlet-typus met geschoren kop en jorgen baard en goedmoedig radenkende oogen die kijken door enorme, ronde brilglazen.

Ik had al zooveel nagedacht op de mogelijkheid om Duitse soldaten in huis te krijgen en hoe ik het maken zou; ik was er met weezin op gesteld en gereed om bij de minste oevriendelijkheid, hun heel het boeltje over te laten en er liever zelf van onder te trekken. En nu ze er zijn, word ik niets van dien weezin gewaar. Vriendschap is een gevoel dat men niet opdringt, maar ook niet weerbiedt, — men ondergaat het door den spontanen indruk dien de menschen u maken op 't gemoed. En de indruk hier is uiterst gematig; er is

Marne ontkent? Overigens 't is niet alleen de Duitse staf die het bij Ohnet moet ontgelden. Had, zegt de schrijver, na de slag der Marne de Fransche ruitery de vervolging van 't vijandelijke legervoldoende krachting gedaan, de overwinning aan de Marne hadde de ontzetting van gansch België voor gevolg gehad.

Aldus is dit werkje, zooals we het zégden: eenigszins oppervlakkig en onvoldragen, doch in een vlottende, gemakkelijke stijl opgesteld. Wij krijgen er nochtans een getrouwen kijk door, op Parijs sinds 't uitbreken van den oorlog.

Leest in « De Vlaamsche Post » van morgen:

Vlaamsche indrukken uit Holland

door L. P.

Zij die gingen

De Gentsche Bladen en de « Echo Belge »

In het nummer van 23 II., van de « Echo Belge », een franskljons blaadje te Amsterdam verschijnend lezen wij het volgende bericht:

« Ziehier de lijst der bladen die de Duitschers te Gent doen verschijnen: « De Gazette van Gent », « Het Volk », « Vooruit », « Le Bien Public », « Le Journal de Gand » en « De Gentenaar », maar enkele van die bladen zijn, laat ons aannemen onpartijdig. Andere zijn klaarblijkelijk Duitsch, zooals de « Bien Public » die een hatelijke veldtocht voert.

Wacht tot wij terug komen, lakkeien dat zij zijt! »

Allerlaatste berichten.

Laatste officieel Duitse bericht.

BERLIJN 24 Februari. — Gisteren namiddag om 4.45 is het Engelsch Troepen transportschip 192 bij Beactry Head door een Duitse duikboot in den grond geboord.

24 Februari 1915.

Bij Perthes twee aanvallen der Fransche infanterie met zware verliezen door den vijand afgeslagen.

In de Vogesen vorderde onze aanval bij Sulzern en Ampersbach. In de laatste dagen 500 gevangenen.

Hernieuwde Russische uitval uit Grodno zonder moeite afgeslagen.

Aan den Boer steeds gevechten. Bij Przażnicz 1200 gevangen en twee kanonnen veroverd. Ten Oosten van Skierniewice een Russische nachtelijke aanval teruggeslagen.

geen opdringerig vertoon van voorkomendheid of aanstellerige befeeldheid of parade — men krijgt 't gevoel menschen in huis te hebben die de toestanden nemen gelijk ze zijn, niemand zoeken last aan te doen en uiterst tevreden zijn om eens van de huiselijke gezelligheid te kunnen genieten.

Aan geen enkel woord of gebaar kan men merken dat zij eischen 't goen zij genieten of dat het den gastheer opgelegd is hen goed te ontvangen; integendeel, zij toonen zich voorkomend en dankelijk bij al 't geen zij gebruiken.

Het was mijn voornemen hen alleen te laten om elders wat rond te zien, want in een half uur tijds was heel het huis als eene herberg, met aanhoudend geloop van Burschen, oppassers en sergeanten die bevelen kwamen ontvangen. De kapitein echter gaf zijn wensch te kennen dat ik met hen aan tafel zou zitten en bij vroeg om de koffie opgediend te krijgen in mijne werkplaats en van het breede raam, van het heerlijke uitzicht te kunnen genieten. Wij spraken over reizen, over Duitse steden en musea, over kunst en niet over den oorlog. Alles wat ik te weten krijg, 't is dat zij sedert den 2° Augustus in België gekomen zijn en behooren tot het 1° Bataillon, 2° Regiment, 2° Cavalerie-division, 1° Armeecorps en deel maken van het 2° Escadron Brandenburgischen Dragoner; — dat zij heel den veldtocht hebben meegemaakt over Luik, Leuven, Dendermonde en daarna in Frankrijk tot bij Compiègne gingen en nu langs Rijnssel, Roubaix naar hier afgezakt, om te vertrekken, ... misschien naar Rusland!

(Wordt voortgezet)

BUITENLAND

HOLLAND

Van onzen C. correspondent.

Den Haag, den 9 Februari 1913.

Gedurende de eerste weken die wij hier doorbrachten vernam ons geboefende oor nog in de verte, over zee, het kanongebulder langs de Vlaamsche kust. En dit geluid, de herinneringen van het strijdgewoel in al hunne felheid vóór onze oogen brengend, belette onze zenuwen en ons hoofd om tot rust te komen. Maar nu heeft de tijd die oorlogsbeelden in onze gedachten ietwat verdoezeld en met de zelfbeheersching keert ons bewustzijn weder: onze ontwakende aandacht vestigt zich nu op het nieuwe leven rondom ons.

Hier is het nu, het Holland, waar wij in onzen strijd altijd naar hebben uitgekeken, dat ons als een ideaal voor den geest zweefde, en waarop wij ons beriepen om onze eischen te rechtvaardigen. Tot verwondering van hoevelen der vluchtelingen klinkt hier, te midden van het luxe en de mondaine beweging der residentie-stad uit beschaafden mond de taal die bij ons, — arme verstoelingen, — op dorpen, achterbuurten en de gezinnen van enkele excentrische flaminganten gebannen was. Zonder strijd tegen andere machten en zonder tegenkanting te ontmoeten van officieele zijde, komt hier, natuurlijk en van hare vrijheid onbewust, in eigene nationale vormen op alle gebieden, van de politiek tot de literatuur, een eeuwenoude kultuur tot uiting. Dat wij bijna niet dorsten droomen is hier werkelijkheid.

Verrast door de tastbaarheid waarmede ons hier onze stoutste fantasien tegemoet kwamen, konden wij vooreerst onze verrukking welhaast niet bedwingen. Onze lippen liepen over van het enthousiasme dat ons bedwelmden, zooals bejaarden met een haast medelijdenden glimlach de blijde verwondering gadeslaan van een kind dat voor het eerst met de bonte wereld in aanraking komt, namen de bedaarde Hollanders onze, telkens weerkerende, verbaasde vreugde waar, over instellingen, gewoonten, vormen waar zij reeds lang, sedert onheuchelijke tijden, mede vertrouwd zijn.

Deze sceptische meewarigheid werd op den duur wel wat hinderlijk. Wij werden bang dat wij eens hier niet gansch den steun zouden kunnen vinden en de hulp die wij in ons jarenlange streven altijd van Holland verwacht hadden. En stilaan, naarmate wij

beter inzicht kregen in het Hollandsche wezen en de Hollandsche toestanden, werd deze vrees tot een pijnlijke zekerheid.

Sedert bijna vier eeuwen afgescheiden van de zuidelijke provinciën, in een tijd waar godsdienstige overtuigingen oncindig scherper de menschen verdeelden en ze inniger verbonden, dan economische belangen of de bloedbanden van het ras, ging het noorden zich alom, ondanks alle geestelijke zelfstandigheid, als eene in zich zelf beslotene eenheid voelen. Eene geleidelijke consequente ontwikkeling versterkte in de opeenvolgende geslachten deze individualiteit altijd meer en meer en indien het ooit duidelijk was, ging het bewustzijn der ras- en taalverwantschap met het zuiden geheel verloren.

Toen we in 1815 weder vereend werden, beschouwde Koning Willem met zijn raadgevers, de belgische provinciën als een homogeen geheel; geen oogenblik schijnt het tot hem doorgedrongen te zijn dat er in het hem toegewezen domein een groot verschil was tusschen vlaamsche en walsche elementen en dat de Vlamingen eigenlijk broeders waren van de Hollanders. Ook stonden na de onwenteling degenen onder ons die de heerlijke mogelijkheden hadden beseft, in het nieuwe staatsverband besloten, volkomen geïsoleerd en werden zij door den koning zelf aan hun lot overgelaten.

En nu is het niet anders: de sympathiën die we hier ontmoeten gelden, naar wij telkens weer beseffen, onze hoedanigheid van belg, meer dan ons vlaamsche, nederlandsche wezens. Ter nauwernood dringt het tot de Hollanders dat we dezelfde taal spreken als zij, en in alle geval ligt er voor hen een oneindige wijdere kloof tusschen een Nederlander en een Vlaming dan tusschen een Vlaming en een Waal. Zelf gewoon het cultuur en ras-verband met het staatsverband te zien samenvallen, kunnen zij zich niet voorstellen dat in België twee volstrekt heterogene stammen en twee grond-verschillende beschavingen naast elkander leven wier wederzijdsch belang het is zich zoo zuiver mogelijk te houden en tegenover elkander hunne eigene rechten en belangen te handhaven. Zoo was er, in het laatste nummer van de « Nieuwe Amsterdammer » nog iemand om tegenover de vlaamsche beweging, de « belgische beschaving » vóór te staan van Prof. Pirenne.

De « aristokratische » fransche literatuur in België te prijzen ten koste der « populaire » vlaamsche letterkunde en als ideaal te stellen voor een belgische taal, in een zeer nabije toekomst te verwezenlijken... het belgisch-fransch!

Gelukkig komen dergelijke uitingen niet al te vaak voor. Bij een gedeelte der Hollandsche natie, vooral in

den kring van literatoren en taalgeloeerden, bestaat er begrip van en sympathie voor ons wezen en onzen strijd. Maar ook hunne liefde neemt vaak een onverwachtenden en bevreemdenden vorm aan: gescheiden van het moederland, waar onze taal en onze kultuur sedert eeuwen haren definitieven vorm en hare eigenaardige kleur aannam, benijden wij vooral aan Holland zijn organisatie en geestelijke eenheid en verlangen wij niets zoo vurig dan in dit beschavingsverband te worden opgenomen, waarin eerst ons innigste wezen geheel tot zijn recht komt. Maar de Hollanders zelf, sedert jaren aan deze benijdenswaardige eenheid gewend, beschouwen dit zelfstandig karakter dat op gansch hun leven zijnen stempel drukt, als een knelende conventie en hebben meer oog voor wat ons vlammingen van hen scheidt dan wat ons met hen verbindt. Terwijl wij na jaren van gewestelijke taal en kunst in een slop waren terecht gekomen, waar geen ontwikkeling meer mogelijk was, zien wij in het particularisme het eenige middel tot verfrissing en verdere ontplooiing van het nederlandsche wezen!

SCANDINAVIË.

Een Noorsche marine-conferentie.

Vertegenwoordigers van de vloeten der drie Noorsche rijken hebben van den 13en tot den 16en Februari een conferentie gehouden, tot uitwerking van een voorstel betreffende een gemeenschappelijk optreden en een mogelijke vermindering van het mijnen-gevaar in het Skagerrak en het Nooreijk deel van het Kattegat. Gedurende de beraadslaging werd vastgesteld, dat alle tot dusver gevonden en onderzochte mijnen aan de eischen van de Haagsche conventie voldeden. Betreffende het onschadelijk worden bij het losrukken van het anker kwam de conferentie over de volgende punten tot overeenstemming:

10. Het is wenschelijk... dat de drie landen elkander zoo spoedig mogelijk over de ervaringen op dit gebied mededeeling doen, verder over geziene mijnen, die van de territoriale grenzen van het ene land naar die van een ander drijven.

2e. Jeder der drie landen vaardigt bekendmakingen uit aan de handelschepen en de kustbevolking, waarin dezen verzocht wordt, zoo spoedig mogelijk, eventueel door draadloze telegrafie, de autoriteiten over drijvende of aan land gespoelde mijnen te onderrichten. Verder wordt gewaarschuwd zulke torpedo's of mijnen te onderzoeken of te bergen.

3e. Om het mijnen-gevaar te verminderen, wordt voorgesteld de wateren af te zoeken, opdat de mijnen ondekt en onschadelijk gemaakt kunnen worden.

De conferentie legde er den nadruk op, dat men wel moest inzien, dat het afzoeken van de wateren nooit het mijnen-gevaar geheel weg kon nemen, o. a. omdat het slechts bij dag en helder en vrij goed weer kan plaats hebben.

de verplichtingen, die hij op zich had genomen, ook behoorde het ambt van rector in een groot gasthuis in het West End te Londen.

Dit bracht Glory op het denkbeeld om te ontsnappen. Zij wilde verpleegster in een ziekenhuis worden. Dit was gemakkelijker gezegd dan gedaan, want ziekenverpleeging was toen in de mode en zij was drie jaar te jong.

Met groote moeite kreeg zij hare aanstelling als leerlingverpleegster en met nog grooter moeite wist zij haar grootvader zijn zorg en vrees uit het hoofd te praten. Maar de oude man was eindelijk gerustgesteld, toen hij hoorde dat Glory's ziekenhuis hetzelfde was als waar van John Storm rector zou worden en dat zij dus samen naar Londen konden reizen.

HOOFDSTUK III.

Beste grootvader van mij en aan iedereen te Glenfaba.

Hier ben ik dan eindelijk aan het einde van mijn pelgrimstocht. Het is de eerste dag van elf uur 's avonds en ik ben op het punt van naar bed te gaan in mijn eigen klein kamertje in het Martha's Wijngaard-gasthuis, Hyde Park, Londen-Engeland.

De kapitein had groot gelijk, de morgen was eenigszins frisch en onstuimig en voordat wij de kaap voorbij waren lagen de meeste passagiers beneden zee-iek. Ik als bevaren zeerob, maakte het uitstekend, maar ik ging toch naar beneden en lag rustig in mijn kooi en peinsde over gewichtige zaken. Ik kwam niet weer boven, voordat wij de Mersey invoerden, en toen kwamen de passagiers weer op het dek en zagen er allen even bleek en ellendig uit.

Het was een prachtig gezicht toen wij aankwamen, de schepen, de dokken en de stad met hare torens.

DE DWEPER

roman van HALL CAIN.

De gevangen vlasvink sloeg de vleugels uit tegen de ijzeren staven der kooi. Voordat zij het zelf wist, verlangsde zij weg te komen uit de doodsche omgeving en werd verteerd van verlangen om het gewoel der wereld buitenaf te zien. Op zomeraavonden blom zij boven op den heuvel te Peel en lag languit tusschen het heidekruid, waar zij John Storm voor het eerst had gezien, om te kijken naar de schepen, die in de baai voor anker lagen bij de ruïne van het oude kasteel en zij lag te weeschen er in te zijn en mee te varen — de zee in naar de groote steden in het noorden en zuiden. Maar haar bestaan scheen zich al erger te begrenzen en zij zag geen middel om hiër aan te ontsnappen.

Nog twee jaren gingen voorbij en op haar achttiende jaar tobde zij er over, dat zij de helft van haar leven doelloos had verknoeid. Zij staarde naar de zon, totdat deze in de zee was verdwenen en toen keerde zij terug naar Glenfaba, dat reeds in de avondschemering lag.

Het lag alles aan hun armoede, en de oorzaak hunner armoede was de kerk. Zij begon een afkeer te krijgen van de kerk, waardoor was zij ouderloos geworden; en als zij den godsdienst beschouwde als een beroep, scheen haar dit toch een zelfzuchtig beroep te zijn.

Als iemand werkelijk zulke hooge beginselen had (als haar eigen vader gehad had), kon hij niet aan zichzelf denken; dan moest hij zijn leven en liefde en de wereld opgeven en toch werd er zooveel mogelijk van hem geprofiteerd. En men moest toch in de wereld leven,

buitendien waar diende het toe zich te begraven, voordat men dood was?

Soms namen hare onbestemde wetschen een vorm aan ten opzichte van zorg over John Storm en eers op een dag hoorde zij, dat hij weer thuis was. Zij ging dien avond alleen naar den heuvel en de meeuwen waren er alleen ge uigen van hoe zij leente en weende en op en neer liep van vreugde. Het leek wel een sprookje, want daar lag hij zelf aan den kant van de rots, vlak bij dezelfde plaats, waar zij gewoonlijk lag. Toen zij hem zag, liep zij langzamer, en rukte heidekruid uit alsof zij niets gemerkt had. Hij kwam naar haar toe met uitgestoken handen en toen bedacht zij op eens, dat zij haar oude jersey aan had en zij schaamde zich vreeselijk. Het ging spoedig over en zij praatte al maar door, en toen was zij bang, dat hij hare verlegenheid aan een verkeerde oorzaak zou toeschrijven, zij rukte weer heidekruid uit en vertelde hem tegelijkertijd, waarom zij zoo rood was geworden. Hij lachte in het geheel niet. Met een zonderlingen glimlach zeide hij een paar woorden met zijn diepe stem, die haar het bloed in de aderen deed stollen:

« Ik zal nu zelf voortaan ook een arm man zijn, Glory. Ik heb onaangenaamheden gehad met mijn vader. Ik ben van plan in den geestelijken stand te treden. »

Dat was een vreeselijke slag voor haar en de zon was plotseling uit haar oogen verdwenen.

Maar toch gaf deze omstandigheid aanleiding, dat ook de staven van hare kooi verbroken werden. Nadat John Storm een aanstelling als hulpprediker in Londen had gegrepen en door den bisschop was gewijd, vertelde hij aan zijne vrienden te Glenfaba, dat onder

BINNENLAND

Dendermonde

Met goedkeuring van den Duitschen etappe-commandant is onderstaande brief uit Dendermonde opgestuurd aan M. Wilson, president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika:

Dendermonde, Februari 1915.

« De Vereenigde-Staten hebben het zoo zwaar beproefde volk van het arrondissement Dendermonde, zonder onderscheid van stand, van hongersnood bevrijd, gekleed en nuld ondersteund!

« Aan U hebben wij het voortbestaan te danken, van U bekwamen wij verzachting in het lijden!

« Hulde en dank! Aller harten spreken lof en bieden eene welgemeende erkentelijkheid aan voor de edele gevoelens, zoo broederlijk geschonken en genoten.

« Ter gelegenheid van de verjaring der Onafhankelijkheid Uwer sublieme Natie, wenscht de bevolking van Dendermonde U eene lange en heilvolle loopbaan, voorspoed en geluk aan Uwe trouwe onderdanen.

« Aanvaard, mijnheer de Voorzitter, de blijken onzer hoogachting.

« Met eerbied.

FRANS VAN SCHOOR.

De brief werd nog met eenige duizenden handteekens bekleed.

Vilvoorde

De toestand dezer gemeente, op het oogpunt der voeding, is betrekkelijk goed, zoo zegde ons een vriend; natuurlijk werden ook hier de bewoners « op ration » gezet.

Op verschillende tijdstippen werden uitdeelingen gedaan van kleederen en eetwaren, doch, daar het getal werkelozen in deze nijverheidsgemeente steeds aangroeide, en de middelen tot ondersteuning uiterst beperkt zijn, heeft men natuurlijk deze giften zooveel mogelijk moeten inkrimpen.

Om nu eenige menschen aan werk te helpen, werd door het gemeentebestuur besloten zekere werken van openbaar nut te doen uitvoeren. En daar er zeer veel bezoekers naar het slagveld komen kijken, even buiten Vilvoorde, werd een taks op de bezoekers geheven, waarvan de opbrengst verdeeld wordt tusschen de gevangenen die terug uit Duitschland keerden. En er zijn er velen. Zoo kwamen deze week nog bijzondere

trams te Vilvoorde aan, gratis ter beschikking gesteld dezer ongelukkigen, die ongeveer 250 in getal waren.

Er blijft in Vilvoorde, en bijzonder in de omliggende dorpjes, nog veel te doen om de ellende een weinig te lenigen, maar het strikt noodzakelijke, daar werd toch reeds voor gezorgd.

Lier.

Allerlei.

Voor zooveel mogelijk heeft het gewone leven hier zijn gang hernomen. Het opruimen der puinen is bijna een gedane zaak; enkel ziet men hier en daar nog wat werklieden bezig aan het kuischen der niet tot gruis geworden steenen, waarmee dan de gewoonlijk nog alleen maar overgebleven deur- en venstergaten van het gelijkvloers zorgvuldig worden dichtgestapeld. In verschillende straten ook, vooral in de omgeving van den zoo fel geteisterden Grooten Markt, hebben de neringdoeners ter plaatse van hun afgebrande woonst, houten barakken laten optimmeren waar ze als vroeger weer hunne allerhande waren aan de oude klanten kunnen verkopen. Ongetwijfeld dragen deze tenten er toe bij, nog daargelaten de stoffelijke belangen der bevolking, de eigenaardigheid van 't uitzicht der half plat gelegde stad nog te verhoogen, en op zeer gelukkige wijze den pijnlijken indruk van voor enkele weken in groote mate te verminderen. De meeste dezer geïmproviseerde, trouwens zeer goed van ware voorziene winkeltjes, zijn zelfs zeer netjes ingericht en ook hier heeft de Lierenaar gelegenheid gevonden uiting te geven aan zijnen artistieken aanleg.

De heer Bernard Janssens namelijk heeft den prijzenswaardigen inval gehad zijnen vroegeren tabac- en sigarenwinkel « In 't Moorken » te heropenen in een allerleest oud-hollandsche renaissance-huisje, van buiten tot koopen lokkend door zijn alleraardigste geveltje en verzorgde uitstalling, van binnen den van gezelligheid houdenden rooker een oogenblik naast een warme kachel tot zitten en praten noodend midden 't met oud koper-, tin- en gleierwerk versierde interieurtje. De heer Bernard Janssens verdient daarvoor allen lof, en met hem hoopt menigen dat zijn voorbeeld nog door andere winkeliers zal worden gevolgd.

Stilaan ook zijn de hoveniers lijk vroeger weer hun groenten dagelijks komen te koop stellen in de stad, en tot groote vreugde der huismoeders neemt zelfs de zaterdagse markt, vooral door de Sinjoren van allerlei goederen voorzien, wekelijks in belangrijkheid toe.

Van de 28.000 zielen zijn nu reeds ongeveer een 20.000 in hunne vaderstad teruggekeerd, hetgeen mag heeten

zeer bevredigend en ten voordeele sprekend der zoo zeer aan hare stad gehechte Liersche bevolking, gezien vooral het groote aantal verwoeste of onbewoonbare huizen.

In Lier is er stellig geen voorraad te kort. Alle eetwaren zijn er gemakkelijk te krijgen zelfs tegen betrekkelijke matige prijzen. Alleen het brood, zonder daarom duurder te zijn dan in andere steden, is bijwijlen tamelijk moeilijk te bemachtigen, ja ontbreekt soms gedurende één of twee volle dagen; hetgeen natuurlijk ook weer licht wordt verholpen door intijds eenige brooden meer te bestellen bij den trouwens steeds op voorhand van de komende schaarschte verwittigenden bakker. Doch ook hierin kon best worden voorzien, indien ten eerste, het gemeentebestuur, lijk in de meeste steden, het volk maar wilde op rantsoen stellen en het bakken van wit brood en koeken verbieden, en ten tweede indien zekere al te geldgierige bakkers het niet winstrijker gelielden te vinden krenten- en koekbrood te verkoopen tegen hooge prijzen aan de rijke ingezetenen der stad. Het is te hopen dat de gemeente den lang reeds te treffen maatregel eindelijk nu nemen zal, en in 't vervolg zal zorgen te vermijden dat in hare plaats de Duitse overheid den al te winstgeerigen bakker, met de verplichte uitdeeling zijner bakke tegen den prijs van 't gewone « grof » moet bestraffen.

Het gedwongen weerstandsvermogen tegen de armoede is in 't algemeen van een verbazende kracht. In Lier, het stadje waar anders de negen tienden der bevolking leeft van het maken van kant, ligt thans deze nijverheid vanaf 't begin van den oorlog volslagen lam. Toch mag het gelukkig heeten dat daar waar door zijne ligging onmiddellijk binnen den buitensten fortenring het stadje zooveel heeft te lijden gehad, zijne nooddriftigste bewoners een goed betaald loon kunnen verdienen, te zegen gemiddeld 3.50 fr. daags met te werken aan het herstel der eenmaal zoo sterk gewaande forten zelf. Wat al zonderlings deze oorlog ons nog brengen zal!

Jammer genoeg dat men het zeggen moet, maar de hoeveelheid en geldwaarde van al het gestolen goed dat de burgerpolitie zelfs uit huizen van wiens bewoners men het in de verste verte niet eens zou durven vermoeden, ja uit uren in de ronde verwijderde hoeven heeft weten bijeen te halen, is waarlijk ontzaglijk, ook verdienen daarvoor die offervaardige burgers den algemeen dank.

Van al wie dan ook in deze tijden b. v. een nieuw jas draagt of buiten zijn gewoonte zich het smooeren veroorlooft eener fijne sigaar, zegt de zoo graag kwaadsprekende vuile tong dat « hij is vroeg thuis geweest ». Heel tekenend niet-waar!

Ik stond stijf van verbazing, toen wij aan de aanlegplaats kwamen. Mijnheer Storm leidde mij in een rijtuig en om er aan gewend te raken wilde ik die zelf besturen. Eerst wilde hij het niet hebben, maar ik kreeg toch mijn zin.

Toen wij het station in Linstreet binnenreden kwam er een sjouwer voor den dag. Hij droeg mijn groote koffer op zijn hoofd als een paddenstoel en toen ik mijn kaartje haal, bracht hij mij naar den trein, terwijl mijnheer Storm een courant kocht. Voor een vreemde was hij erg vriendelijk dus ik gaf hem een tamelijk goede fee.

Er waren twee oude dames in den coupé behalve zij en het was een speltrein. Het was heerlijk en het leek wel wat op een tachtje op zee bij een stijven zuidwestenwind. Maar het begin der reis was vreeselijk en ik gilde het bijna uit in den tunnel. Het was ook nogal mistig en den geheelen weg over een Liverpool tot Edgelyll noorde men seinen knallen als kaneelchotes. Mijn zenuwen raakten in de war, dus ik begon maar te zingen, omdat het toch denker in den trein was. Dit kalmeerde mij, maar het bracht de oude dames buiten zich zelve. Als ik stil was gilden zij; en juist toen ik God bad om mij toch te bewaren en bij te staan in deze inferno, stoomden wij den tunnel weer kalmjes uit. Er was nog een tunnel voor wij Londen bereikten; het is zeker een soort vagevuur, waar men door moet, voordat men in die heerlijke steden komt.

Als men mij had geraadpleegd bij het samestellen van de Litanie: (Bewaar ons, o God, voor een potseligen dood) zou ik ook een gebed gemaakt hebben voor menschen in tunnels.

Gij weet nog niet, hoe dwaas ik mij kan aanstellen. Ik was zoo verlangend om Londen te zien, dat, toen wij

de stad naderden, ik niets zien kon van opgewondenheid. Het nazieren van zulk een groote en machtige stad kan men gelijkstellen met het op auditie gaan bij een koring. De hemel beware mij voor zulk een agitatie, als ik ooit eens voor de koningin moest zingen.

Hemel! wat een gedruisch en geraas — een diep gegors als van tien duizend miljoen bijen op een stillen namiddag in den zomer. Maar toch leek het weer meer op den toren van Babel met zijn verward gedruisch.

De stammen der menschen, het verward geschreeuw en getwist — het rumoer der karren, wagens en omnibussen — het verheft u telkens en doet u huiveren. Wat zou een meisje hier zijn alleen, niets meer dan een saai in een hooiberg, als er niet iemand in den Hemel woonde, die zorg voor haar droeg.

Zeg aan tante Rachel, dat men een ander model hoed in Londen draagt — meer vooruitstekend over het voorhoofd en zeg — als ik de Koningin zie, dat ik er haar alles van vertellen zal.

Wij kwamen pas om negen uur aan het gasthuis aan en ik heb er nog niet veel van gezien. De huishoudster gaf mij thee en iets te eten, brood en een stukje ham en zij zeide, dat ik het huis mocht bekijken, want er was voor werk niet op mij gerekend voor den volgende morgen. Dus heb ik een uur lang rondgelopen van zaal tot zaal als een vrouwelijke « wandelende Jood ». Overal was het doodstil. Ik geloof niet, dat verpleegsters veel praten. En nu ga ik naar bed — ik heb nog wel geen heimwee, maar ik verlang toch wel wat naar u allen.

Morgen ochtend als ik wakker word, zal ik wel allerlei nieuwe geluiden hooren en ongewone dingen zien en als ik mijn gordijn ophaal zie ik dan de straten, waar de trams en wagens voortdurend dooreen ratelen. Dan zal

ik eens denken aan Gienfaka waar de vogels in de vroege zingen en juichen! Groet iedereen op het eiland van mij. Z-g, dat ik iedereen even lief heb nu is een Loadersche dame en als toen ik maar een meisje was uit een klein stadje en zeg, dat als ik heel beroemd ben geworden en heel Engeland de oogen op mij gevestigd heeft, dat ik dan terug zal komen en alles weer goed maken. Is hoor al dat Grootvader nu zegt: Hemel, wat een kind en waar haalt zij het vandaan!

P. S. Ik heb in mijn brief weisig gezegd over mijnheer Storm. Hij verliet mij aan de deur van het gasthuis en ging zelf naar de pastorie bij zijn kern, want daar gaat hij nu voor goed wonen. Onderweg heb ik nog eenige schoone gedichten aan hem ten beste gegeven over de liefde in het algemeen. Toen de beide oudjes wat ingedut waren, vroeg ik hem of hij goed vond er eens over te spraken. Hij zeide van neen, het was profanatie, want liefde was te heilig, het was een soort van godsdienst. Somtijds kwam zij onverwachts, dan weer smeilde zij als vuur onder de asch, soms was zij een goede engel, dan een duivel, die iemand dingen liet zeggen en doen, die zijn leven geheel bedierven. Maar ik hield vol, dat het een schoon iets was en wat godsdienstig gevoel betrof, er was niets te vergelijken bij de toewijding van een goed en knap man aan een mooie, knappe vrouw, als hij de geheele wereld voor haar opgaf met lichaam en ziel en alles wat in hem was. Ik geloof, dat hij het gedeeltelijk met mij eens was, want ofschoon hij niets zeide, kwam er zulk een wonderlijke glans in zijn moois oogen, dat ik nog een oogenblik dacht, als hij nu eens geen geestelijke werd — maar, het is niets. De brief wordt nu wel wat lang.

(Wordt voortgezet.)

Nu, het Gemeentebestuur heeft den goeden inval gehad al deze voorwerpen te verzamelen en ze mits inkomgeld ten voordeele van 't steunfonds voor den arme, tot nu toe ten toon en ter herkenning te stellen voor de belanghebbenden, tevens verwittigend dat na een zekere tijd de niet afgehaalde stukken ten bate van hoogervermeld steunfonds openbaar zouden worden verkocht.

Thans de verkooping is begonnen zijn natuurlijk de meeningen omtrent de bepaalde tijdruimte zeer verdeeld; de eene vindt dat gezien de nog acht duizend afwezigen men de verkooping nog had moeten verdagen, de andere daarentegen oordeelt terecht dat het den burgers, en vooral de bemiddelden natuurlijk, niet verder betaamt nog langer uit hunne stad weg te blijven waar velen althans zeker door hunnen maatschappelijke stand meer dan één plicht, en op stoffelijk en op moreel gebied, hebben te vervullen. Doch, iets waarover alle Lierenars het voortaan eens zijn is, dat men over de plundering der stad anders moet denken dan men wel noodzakelijk in een eerste verontwaardiging heeft gedaan.

Gemengd Nieuws

Gent

Voordracht.

In « Het Volk »

Donderdag aanstaande, om 6 1/2 uur, (D. T.) wordt in het lokaal, oudburg, eene vertooning met den tooverlantaarn gegeven. Onderwerp: Roemenië.

De leden van den Bond en der Vakvereenigingen, met hunne familiën, hebben vrijen toegang.

De leden van « Volksliefde », « Geneeskundige Zorg » en « Samenwerking » zijn ook toegelaten.

Gedurende de vertooning zullen de deuren gesloten blijven.

Luxemburg.

(Wolff.) — Bericht is ontvangen, dat de Belgische steenkolenmaatschappijen, met het oog op de groote vraag naar steenkool hebben besloten, hun bedrijf zoo volledig mogelijk te hervatten, zoodat de ijzerfabrieken eveneens weer aan het werk kunnen gaan. De steenkolenmaatschappij La Lonvière heeft haar bedrijf hervat en ook de nieuwe schacht te Saint-Vaast geopend. De walsenfabrieken te Merbes en te Jemappes beginnen ook spoedig weer te werken.

Antwerpen.

Hooge prijzen. — Er komen dagelijks klachten nopens de overdreven prijzen, welke geëischt worden voor rogge, aardappelen, haver, enz.

In de buitengemeenten worden aardappelen door zekere personen opgekocht, die ze dan later aan zeer hooge prijzen in de stad voortverkoopen.

Brugge

Burgerlijke stand

De volgende huwelijksaankondigingen zijn heden ten stadhuis uitgehangen:

Germain Six, timmerman, met Augustine Champion, kleermaakster.

Romain Tacquet, dokwerker, met Irma Walley, werkmeid.

Joseph Gevaert, smid, met Elodie Mille, kleermaakster.

Gerard Addink, ijzerdraaijer, met Germaine Clevers, strijker.

Grégoire Pauwels, fabriekwerker, met Rachel De Cock, boekbindster.

Aalst

Twee personen, burgerlijke gevangenen ontslagen uit het krijgsgedangenkamp Parchin (Meckelenburg) werden gisteren nacht door Duitsche schildwachten aangehouden. Zij droegen geelen band om den arm met opschrift « Kriegsgefangenen », en hadden geen « Ausweis » bij zich. Nadat de kommandatuur telephonische inlichtingen bij het Gouvernment in Brussel had ingewonnen, werden zij weer ontslagen en konden hun thuisreis voortzetten.

De Zelfkant van den Krijg -- Kijkjes uit dezen Tijd -- door GRILL

I.

Chocolade-Vaderlanders

Toen het bericht van de oorlogsverklaring was gekomen, zei Drake tot zichzelf: — Jongen, verlies het Noorden niet, houd u vast aan uw bewonderenswaardige principieelheid, word niet lid van de massa, wees gewetenloos door wijze gewetensvolheid, bemint u zelve, denk eraan dat er slechts één leven bestaat: het uwe en dat van de vrouw die ge lief hebben zult, laat u niet een geweer in de handen waaien opdat men het er niet uit wegschiet vóór ge zelf hebt geschoten, houd aan uw zinnen vast, laat uw humour niet varen en drijf hoven.....

En Drake stak een versche pijp aan en ging de straat op.

Het was vol in de straten en lanen van zijn stad, zoo vol als bij een kermis. Doch Drake, al was hij ook gepantserd tegen alles wat dit volk in roes, in vreugde of in smart brengen kon, voelde wel dat de luchten vol elektriciteit hingen.

Maar ook zag hij dat wat de menschen voor geestdrift namen, en wat de dozijnen bijzondere edities der dagbladen als dusdanig boekten en roemden, niet meer was dan opgewondenheid. Drake wist dat deze zelfde opgewondenheid nu heerschte in de steden der sedert gisteren vijandelijke landen, en kon moeilijk dat ééne mooie woord « geestdrift » toekennen aan menschen die zich in soorten hadden gedeeld en morgen met het leven kegelen zouden naar hartelust. Grenzen zijn een belangrijks iets, waarge die op de schoolbanken met roze en groene pastel aan 't kleuren zijt, dacht Drake, maar men moest ze niet trekken tusschen de harten der menschen en niet oprichten als barrikaden waar men 't bloed der dwaze kudden plengen zou.

O, die dwaze kudden, waarom waren die ook zoo dwaas, waarom zagen die ook niet verder dan den gezelligen horizon, waarom zochten zij niet op 't briefje dat hen tot de wapens riep of er ook de reden was aangegeven, de onverdoken reden waarom, waarom dit alles zoo 'n loop ging, waarom de kudden geen schapen in laten stal blijven mochten, waarom dat allemachtig vervelend geluid van 't kanon dien kuddenslaap en de rust van dien laten stal verstoren moest....

— O. mijn zenuwen!, voelde Drake, toen hij het in zijn gedachten zoover had gebracht, wat verkoop ik me daar voor anarchistischen onzin, wat wordt ik me daar weer jaren jonger. En de vruchten van mijn humour, van mijn nieveel bot leed en veel stom lachen als een buit behaalden eeuwigen humour, wat doe ik er mee?... En ineens dacht Drake, dat wat komen moest niet een ergere, treuriger of lachwekkender tragi-comedie zou zijn, dan alles wat geweest was. En hij zag de bloedzuigers zitten in den paan-gezwollen hals van de wereld. En hij begreep dat de wereld dit noodig had, vanwege het te veel bloed in 't hoofd en de nakende beroerte.....

Drake, wellustig dampend zijn kort Engelsch-pijpken (made in Germany) stond aldus te praktizeeren te midden der woelige golvende menigte op het statieplein te G.

Kalm blijven en fijntjes toezien, mompelde Drake en over zijn hoofd ging een steen naar een der vensters van het Waldorfhôtel. Een ruit rinkelde. Het was, boven 't rumoer der menigte uit, een zeer licht, aangenaam geluid, het zilver gerinkel van 't stuk springend en vallend glas. En het werd een regen van steenen en meteen een beiaard-muziek van springende, barstende, stortende vensterruiten. En wat een jeugdige lol in de menigte. Vooraan, vlak bij 't vijandelijke spijshuis, dat tot eergisteren nog, avond aan avond vol had gezeten van op vreemd bier en vreemde worst verlekke burgers, vlak erbij, ten einde wanneer 't boeltje half stuk zou geslagen zijn, d'eerste binnen en d'eerste bij 't verlaten doch nog rijkelijk van spijzen, likeuren en sigaren voorziene buffet, te komen, — vlak erbij stonden de aanvoerders, die er 't heilig vuur in hielden met geweldige uitroepen.

Het Waldorf-hôtel ging half stuk; en de geestdrift slokte alles op wat in de keuken en de kelders van den vijandelijken hotelhouder, in eenzaamheid aan 't lot overgelaten was. De belustheid op vreemde leverworst en Bismarck-sigaren werd in eere hoog gehouden. En de Rijn-wijn, de wijn van den vijand benevelde erger dan de vijandelijke kruitdamp 't had gekonnen. En toen begon eerst de groote tocht door de stad: op zoek naar vijanden door vijanden bewoonde huizen.

Drake, die 't plezier voor geen geld zou gelost hebben, liep vlak achter de aanvoerders. Het waren er geweldige, gewapend met een hamer, een pook, een boom, een mes. Hun hoofden gezwollen van den wijn, hun zakken van den buit. Naast Drake liepen jonge klerkjes, jonge kraaiende haantjes, jonge kefels, gek van vreugde omdat ze in vrijheid huilden mochten en niet als gisteren in 't doffe fabriek stonden; wat bleeke mannen die 't werkelijk ernstig schenen te meenen (het schreeuwen) doch zich wat achteraan hielden, ten opzichte hunner positie en de springende glasscherven en afwijkende steenen, verder, de heele achterstoet was gevormd door honderden kijkers juichend bij elke ruit die eraan ging.

En toen er in de middenstad niets vijandelijks meer kapot was te maken, ging de tocht naar een buitenwijk, waar een der beschonkene aanvoerders nog een vijandelijke taartjesbakker wonen wist. Drake mee. Het was wel een tien minuten verloop, langs de nogal eenzame spoorweglaan. Dat koelde wat af. De bende wraaknemers slonk op de helft. Het goede volk bleef liever in de middenstad meejuichen, bij het voorbijkomen, nu en dan, van een half dozijn soldaten. Het was dan ook noodig dat een der aanvoerders een toespraak hield, ten einde het verder smelten der bende tegen te houden en er de vlam in te houden.

Op een bank geklommen schreeuwde hij, al zwaaiend met zijn pook: — « Vrienden, we mogen al de vijandelijke vreemdelingen die we vinden dood slaan. De burge meester heeft het gezegd. De taartjesbakker Schwein moet er aan, we gaan hem den kop afwringen. En alles wat we in zijn winkel vinden is voor ons. Dat heeft de burgemeester ook gezegd.... » De vlam sloeg in. Het koor der wraaknemers stemde een krijschend: ja en voort ging de tocht. Zij trokken met een schorren, verwaarlijken aanhef van: tralalalalal, lalalalière, de straat waar de vreemde taartjesman woonde binnen; en de armen gewapend met ijzer en steenen gingen de hoogte in.

Schwein was verwittigd geworden. Welke veradder had dit gelapt! Hij had de rolschermen van zijn pastebakkerij neergelaten en was met vrouw en kinderen naar het eerste verdiep gevlucht. En van de vensters van dit eerste verdiep uit, zou Schwein praktischen geest, of misschien een kennis van Scipio Sighele, het triomfante lijf van de aanvallers winnen.

Toen de laatste « tralala » omsloeg in een « à mort Schweins » en de wraaknemers een stormloop op den dichtgesloten winkel ondernemen gingen, zag de grinikende Drake aan de opengaande vensters van het eerste verdiep van 't bedreigde huis, een bleeke doch glimlachende familie Schwein verschijnen. En uit veertien handen, de handen van pa, ma en dochtertjes Schwein kwam op de hoofden der brullende menigte een regen neer van drielieure vlaggetjes en van... chocolade, pralines, hopjes, beschuitjes. Dat alles in rijke hoeveelheden: de vlaggetjes wat min in aantal dan de snoepertjes. Zalige, zalende regen die den ergsten wind doet liggen gaan.

Drake bemerkte, het volk ter eere, dat de wraaknemers niet riepen: leve Schwein, doch vochten onderling om wie 't meeste lekkertjes grabbelen zou.

Schwein's vensters waren nu gesloten. En de chocolade-vaderlanders schreeuwden niet langer ter dood, noch zongen van tralalala, daar ze den guizigen mond vol hadden van al het lekkers.

En de wijsheid van Drake groeide, groeide met zijn lach om dat alles.

Leest morgen:

Uit mijn boekje. Herinneringen van een serjant-vrijwilliger.

Voor 100 jaar 1815

Compagnie der Pompiers van de stad Gent.

De militairen, welke zouden begeeren dienst te nemen onder de compagnie der Pompiers van de stad Gent, vernemen zich aan te bieden bij den commandant der zelve compagnie.

Zij moeten geborene Nederlanders zijn; tusschen de 20 à 40 jaren oud, voorzien van hunne congée en van bewijsstukken van hun goed gedrag.

Gent, den 25 Februari 1815.

Genève.

De senat van de stad Genève heeft voor eerloos verklaart alle de genen van hare bewoners die zich zouden bemoeien met den slaven-handel.

Kleine Kronijk

Bij de bakkers

We vernemen dat een drietal bakkers onzer stad bestraft zijn geworden door de Gemeenteoverheid omdat het brood dat zij leverden het vereischte gewicht niet had. Het schijnt ook dat er onderzoeken zullen ingesteld worden omtrent de hoedanigheid van het verkochte brood.

Paul Cornu. †

Men bericht ons den dood van Paul Cornu, den redacteur der « Cahiers du Centre », een tijdschrift, waarin o. a. verschenen zijn « Le Chaland de la Reine » (van Marguerite Audoux), de « Faits divers » (van Charles Louis Philippe), werk van Guillaumin, André Spire c. a. Van de afleveringen, die door Cornu zelf geschreven zijn noemen wij die over den teekenaar Bernard Naudin.

Het werk der « American Commission

for Relief in Belgium »

Het werk der « American Commission for Relief in Belgium » is thans zeer bekend. Men weet wat deze commissie voor de bevoorrading van België gedaan heeft. Deze commissie strekt nu hare werkzaamheid uit

tot in het gedeelte van Frankrijk, dat tusschen Givet en Fumay gelegen is; dit grondgebied staat onder het bestuur van het Generaal Gouvernement te Brussel.

De bevolking dezer streek bevindt zich in de grootste ellende en is door hongersnood bedreigd, daar er geen meel voorhanden is. Zij heeft tot hertoe geleefd van den kleinen voorraad tarwe en meel, welke de Deutsche overheid ter harer beschikking gesteld had. Thans echter is deze voorraad geheel uitgeput. Doch de heer Carleton B. Gibson, afgevaardigde der « American Commission for Relief in Belgium », is gelukkig ter plaatse gekomen. Met een onvermoeibaren ijver heeft hij de bevoorrading dezer streek ingericht, kleedingstukken bezorgd aan de slachtoffers van den oorlog en hulp uitgedeeld aan de ongelukkigen. Dank zij zijne krachtige tusschenkomst, zijn 47,000 menschen thans voor den hongerdood bewaard gebleven.

De Belgische Nationale Bank

Men schrijft ons uit Brussel d. 19 dezer :

Op 22 Februari zal de algemeene vergadering van aandeelhouders der Nationale Bank van België worden gehouden. De jaarlijksche balans zal in deze vergadering niet kunnen worden vastgesteld, daar de filialen in de provincie wegens den oorlogstoestand hun boeken niet konden afsluiten en dus ook geen verslag konden uitbrengen. Aandeelhouders zullen zich dus tevreden moeten stellen met eenige medelingen over den tegenwoordigen toestand en over de toekomst van de instelling. Zooals bekend, heeft het Deutsche gouvernement in België het privilege betreffende de uitgifte van bankbiljetten door deze instelling geschorst.

Van de uitkeering van dividend is ditmaal natuurlijk geen sprake. De uitkeering van het gegarandeerde dividend van 4 pct. op de aandelen, in de statuten voorgeschreven, zal eveneens worden uitgesteld. Over 1913 heeft de Bank fr. 170 en over het eerste halfjaar 1914 nog fr. 85 per aandeel uitgekeerd.

De Joden in de wereld

Wij vinden de volgende cijfers in een tijdschrift voor statistiek over de verspreiding der Joden.

Het aantal, waartoe de statistiek voor de heele wereld komt, is 42,076,000. Joden, waarvan ruim 9 miljoen,

dus drievierden, wonen in Europa en 22 miljoen of ruim een zesde in Amerika. Voor de werelddeelen zijn de getallen namelijk de volgende: Europa 9,025,000, Amerika 2,216,000, Azië 164,000, Afrika 354,000, Australië 49,000, totaal 42,076,000.

Wat aangaat de verschillende landen bleken in de volgende meer dan 490,000 Joden te wonen: Eur. Rusland (zonder Polen) 3,789,000. Polen 4,321,000, totaal voor Eur. Rusland 5,144,000; Vereenigde Staten 2,045,000, Oostenrijk 1,314,000, Hongarije 932,000, Duitschland 615,000 daarvan in Pruisen 416,000; Roemenië 267,000, Aziatisch Turkije 257,000, Groot-Brittannië en Ierland 245,000, Europeesch Turkije (1904) 189,000, Marokko 140,000, Nederland 106,000. Frankrijk 100,000.

Ook in verhouding tot de bevolking staat Rusland, althans Russisch Polen, met 14,05 percent Joden bovenaan; in de rest van Europeesch Rusland is de verhouding 4,06 percent. Een hooge verhouding hebben voorts Oostenrijk, 4.6 percent, Hongarije Roemenië, ieder 4.5 percent, Europeesch Turkije, 2.73, de Vereenigde Staten 2.19 en Nederland 1.82 percent. In China en Japan te zamen vermeldt de statistiek het kleine aantal van slechts 24,43 Joden.

Voor onze Kunstenaars

Na voor onze tooneelspelers en muzikanten gezorgd te hebben, is er ook een comité tot stand gekomen om onze schilders uit Gent en omliggende, in deze moeilijke tijden eenigen steun te bezorgen.

Een tentoonstelling zal geopend worden in de verkoopzaal van den heer Massijn, Veldstraat, en een tombola ingericht waarbij de schilderijen zullen uitgelot worden.

We hopen over deze tentoonstelling later iets meer te zeggen, en wenschen, in afwachting, dat het comité in zijn pogen door allen zal gesteund worden.

Leest en Verspreidt

DE VLAAMSCH E POST

Economisch en financieel nieuws

De Belgische Rent

Het bericht volgens hetwelk de coupons der Belgische Rent te Parijs niet meer uitbetaald worden, wordt betwijfeld. De maatregel was genomen na eene samenkomst der ministers van geldwezen der verschillende mogendheden der Triple-Entente.

De dagbladen hebben overigens gemeld dat aan de Belgische Staat een nieuw krediet van 250 miljoen frank was geopend door de Bank van Engeland; dit verhoogt de Belgische schuld aan Engeland tot een beloop van 600 miljoen frank.

Waarom de uitbetaling des coupons der Belgische rent stop werd gezet kan men moeilijk opmaken. In alle geval is het een zware slag voor bezitters van Belgische Rentewaarden.

De nieuwe Belgische bankbiljetten

De Nordd. Alg. Ztg. bespreekt het vraagstuk van de dekking der nieuwe Belgische bankbiljetten, welke door de Société générale de Belgique worden uitgegeven. Het blad wijst er daarbij op, dat zoowel het Deutsche bestuur als de directie van de Société Générale zich er duidelijk van bewust waren, dat de oprichting van een nieuwe circulatiebank slechts van tijdelijken aard zal zijn. De Société Générale moet daarom voor den tijd na afloop van het octrooi dekking zoeken en sloot daartoe een overeenkomst met de Nationale Bank van België, die de overneming van het actief der biljettenafdeeling van de Société Générale en de verwisseling der biljetten tegen biljetten der Nationale Bank na het sluiten van den vrede gazaandeert. Voor deze verwisseling is dan natuurlijk een eerste voorwaarde, noodzakelijk dat de Nationale Bank haar biljettenoctrooi weder terug verkrijgt. De nieuwe instelling is bereid, aan de eischen te voldoen, die zich bij de afwikkeling van het moratorium zullen voordoen en voor zoover het onder de moeilijke omstandigheden van België noodzakelijk is.

De Société Générale bezit op het oogenblik slechts een geringen metaalvoorraad. Bijna al het goud is naar het buitenland gebracht, terwijl zich in België nooit veel goud in omloop heeft bevonden, zelfs niet in vredetijd. In plaats van edel metaal zijn echter in ruime mate buitenlandse vorderingen aanwezig. Het buitenlandsch tegoed van België bedraagt, na aftrek der schulden, fr. 400 à 500 miljoen. Hierbij komt nog het tegoed uit de betaling der sedert het begin van den oorlog naar Duitschland uitgevoerde goederen, die waarschijnlijk een waarde van ongeveer fr. 200 miljoen vertegenwoordigen. Daar de Société Générale biljetten tot het drievoudig bedrag der primaire biljettendekking mag uitgeven, zou zij bij een dekking van 400 miljoen voor fr. 1200 aan biljetten — afgezien van de biljetten, welke uitgegeven mogen worden op onderpand van provinciale bonkskunt — uitgeven. Het is nauwelijks aan te nemen, dat de behoefte van België aan nieuwe biljetten dit jaar een dergelijke hoogte zal bereiken. De kredietwischen van handel en industrie zullen waarschijnlijk ook bij de de afwikkeling van het moratorium en bij de opleving van den economischen toestand zich binnen enge grenzen bewegen.

Door het buitenlandsch tegoed als grondslag aan te nemen voor de uitgifte van biljetten, is het mogelijk geworden het vraagstuk van de betaling der naar Duitschland verzonden goederen zoodanig te regelen, dat een geldafvloeiing uit Duitschland naar België voor die bedragen tijdens den duur van den oorlog niet noodig is. De betaling van die goederen geschiedt zoodanig, dat het ministerie van oorlog de in België wonende eigenaars, voorzover zij niet onderdanen van een van Duitschland vijandelijken staat zijn, een tijdens den oorlog afgesloten rekening bij de Rijksbank zal openen. Door het afstaan of beleenen van dat tegoed bij de Société Générale zal de Belgische eigenaar der goederen betaling verkrijgen, terwijl hij tot nu op te requisitiebons was aangewezen.

Van Engelsche zijde werd onlangs beweerd, dat he verleen van het biljettenoctrooi van de Société Générale ten doel had het Duitschland mogelijk te maken door verkoop van die biljetten in het buitenland internationale betalingsmiddelen te verkrijgen en zich daardoor geld te verschaffen. Dit is echter volgens de « Norddeutsche » onjuist. Belgische biljetten staan de Deutsche regeering buiten België niet ter beschikking. Maar al was dat het geval, dan kan nog niet worden ingezien op welke wijze Duitschland zich op grond van die biljetten in het buitenland geld zou moeten verschaffen. Betalingen naar Engeland en Frankrijk zijn verboden en voor betalingen in neutrale landen kan de mark wel ten minste in dezelfde mate worden gebruikt als de Belgische frank.

Terwijl de Engelsche banken de terugbetaling van hun zeer aanmerkelijke schulden aan de Belgische banken weigeren, daar België een door Duitschland bezet gebied is, hebben de Deutsche banken, ofschoon de oorlogtoestand met België voortduurt, het besluit genomen van 1 Februari af het tegoed der Belgische banken terug te betalen op voorwaarde dat zulks ook omgekeerd geschiedt.

Brussel.

Men betaalt te Brussel de obligatiën 4 p.c. van de tramwaatschappij van Tunis alsook die der Forges de la Providence aan 4 en 5 p.c., aan fr. 10,05 en 12,55.

Parijsche beurs.

	Slotk.	Slotk.	Slotk.	Slotk.
PARIJS (R.O.)	22	20	19	18
3 % Fr. rente (op)	—	—	—	—
3 % dito dito (slot)	68.—	68.15	68.40	68.75
4 % Russ. '89 cons.	—	—	77.75	77.75
4 1/2 % Rusland '09	89.—	80.50	81.—	81.—
4 % Servie op lev.	—	—	65.—	65.25
4 % Spanie buit.	84.90	84.80	85.—	85.50
4 % Portugal	—	—	—	—
4 % Turk. (geün.)	—	—	54.—	54.75
Banque Ottom.	—	—	414.—	—
Aand. Rio Tinto	1493.—	1490.—	1490.—	1493.—
Turksche Loten	—	—	—	—
Wisselkoersen	—	—	—	—
Op A'dam kort	210 1/2	210 1/2	210.—	210.—
« Lond. cheque	25.24 1/2	25.25	25.19	25.19
Beursstemming	kalm	lustel.	traag	kalm

F. DOBBELAERE

Vlaanderenstraat, 65, GENT

*Dagbladen, Tijdschriften***- Kaarten van het Oorlogstoneel -**

POSTKAARTEN, SCHRIJFGERIEF

DEPOTHOUDER

VAN DE

VLAAMSCH E POST**HUIS NERON**

90, VLAANDERENSTRAAT, 90

GENT

De grootste en voornaamste Sigarenhandel der beide Vlaanderen

Vraagt overal de Neron-Sigaren. Het zijn de allerbeste. Wie ze eens roekt, roekt ze steeds. Het Huis Neron, 90, Vlaanderenstraat, Gent, bezit bovendien een rijke keus cigarettenvan alle wereldmarken.

De Néron-pijpen**kent elke rooker**

**BOEK- EN
STEENDRUKKERIJ**

De Vos & Hussein & Co

Begijnhoflaan, 40, GENT

BIJZONDERHEID VAN
HANDELSDRUKWERK

UITGEVERS

FABRIEK VAN REGISTERS

Verzorgd werk — Matige prijzen

GEVRAAGD

Agent voor aankondingen
goed op de hoogte.

Verkoopers

gevraagd in al de gemeen-
ten van Vlaanderen

SCHRIJVEN :

Guinardstraat, 22, Gent

POSTKAARTEN

en

Zichtboekjes

in 't groot

Magazijn van 8 tot 9 uur

> en > 13 > 14 >

Gustaaf Callierlaan, 53

GENT**BLUSCHTOESTELLEN**

MET

Droog Poeder

" LE PHÉNIX "**Prijs : 12,50 fr.**

Vraagt Prospectus

53, Gustaaf Callierlaan

GENT**Leest en verspreidt****DE****Vlaamsche Post**

Algemeen dagblad voor Vlaanderen

Annonceert in DE VLAAMSCH E POST**in geheel****het Vlaamsche land gelezen**